

Kraków,30.05.2017 r.

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Gdańsku ,Wydział Instrumentalny, pismo z dnia 31.03.2017 roku,zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65,poz.595 ze zm. w Dz. U. Z 2005 r. nr 164, poz.1365)

Dotyczy :

Uchwały nr 35/2014-2015 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 29.06.2015 roku w sprawie :

-wszczenia na wniosek Pani mgr Adrianny Joanny Wolf z dnia 22.06.2015 roku, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka

W świetle art.6 ust.1, 3 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65,poz.595 z późn. zm.) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka. Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady wynosi 20 osób. W głosowaniu udział wzięło udział 12 osób . Oddano 12 ważnych głosów w tym 11 za wszczęciem przewodu doktorskiego i 1 głos wstrzymujący się. Głosów przeciwnych nie było.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego pisma z dnia 31.03.2017 roku , informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mnie na recenzenta pracy doktorskiej Pani mgr Adrianny Joanny Wolf pod tytułem „Faktura fortepianowa w aspekcie problematyki wykonawczej w wybranych rosyjskich sonatach fortepianowych z I połowy XX wieku.” została dołączona następująca dokumentacja z posiedzeń Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku :

- uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego nr 35/2014-2015 w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego Pani mgr Adrianny Joanny Wolf i wyboru promotorów z dnia 29.06.2015 roku.

- uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego nr 17/2016-2017 w sprawie zmiany promotora pracy doktorskiej z dnia 26.09.2016 roku.
- uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego nr 72/ 2016-2017 w sprawie wyznaczenia recenzentów z dnia 27.03.2017 roku.
- protokoły Komisji Skrutacyjnych z przeprowadzonych głosowań.
- listy członków Rady Wydziału zaliczanych do minimum kadrowego w sprawach przewodowych.

Podstawowe dane o kandydatce :

Pani mgr Adrianna Joanna Wolf urodziła się 21 sierpnia 1988 r. w Gdańsku . Ukończyła OSM Ist., im. F. Nowowiejskiego w klasie fort. mgr Mirosławy Pruskiej i SM II st. w klasie prof. Pawła Rydla. W roku 2010 otrzymała dyplom licencjacki Akademii Muzycznej w Gdańsku studiując w klasie prof. Pawła Rydla. Studia ukończyła w 2012 roku w klasie fortepianu prof. Jerzego Sulikowskiego. Po uzyskaniu dyplomu magisterskiego zakwalifikowała się na studia doktoranckie w macierzystej uczelni. Studiowała pod kierunkiem prof. Andrzeja Artykiewicza ,a obecnie jest pod opieką dr Kordiana Góry.

Pani mgr Adrianna Joanna Wolf uczestniczyła w wielu krajowych i międzynarodowych kursach mistrzowskich -XI Letniej Akademii Muzycznej w Krakowie (2008), Międzynarodowych Kursach Pianistycznych w Katowicach (2010,2012,2014) oraz „Internationale Stichting Masterclass Apeldoorn” w Holandii (2013).

Swoje umiejętności doskonaliła pod kierunkiem m.inn. Anny Malikowej, Diny Yoffe, Katarzyny Popowej – Zydróż, Pascala Devoyon, Alberto Nose, Berndta Goetzke, Aleksandra Peskanowa, Lee Kum -Singa, Zbigniewa Raubo, Wojciecha Switały, Petera Eichera i Andrzeja Pikula.

W swojej działalności koncertowej – solowej i kameralnej, Doktorantka ma liczące się osiągnięcia. Występowała m.in. w Gdańsku, aglomeracji Trójmiasta, Rudzie Śl. i Warszawie; i za granicą : Apeldoorn ,Ottrello (Holandia).

Działalność estradową łączy Pani mgr Wolf z działaniami o charakterze popularyzatorskim i organizacyjnym. Współpracuje na co dzień z instytucjami kulturalnymi i kulturalno-naukowymi, takimi jak: Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku, Rosyjskie Centrum Kultury i Nauki w Gdańsku, Związek Artystów Scen Polskich, Towarzystwo im. F. Chopina.

Pani mgr Adrianna Joanna Wolf jest pomysłodawczynią festiwalu Gdańscy Pianiści Miastu.

Doktorantka rozwija się także naukowo. Brała udział w sesjach i konferencjach naukowo-artystycznych. W 2013 r. wzięła udział w XVI sesji naukowej Muzyka Fortepianowa, w Gdańsku.

W roku 2014 Doktorantka otrzymała stypendium Miasta Gdańska dla twórców kultury.

Ocena Pracy Doktorskiej

Praca doktorska Pani Adrianny Joanny Wolf „Faktura fortepianowa w aspekcie problematyki wykonawczej w wybranych rosyjskich sonatach fortepianowych z I połowy XX wieku” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD oraz rozprawy doktorskiej, stanowiących łącznie pracę pod wyżej wymienionym tytułem.

Dzieło artystyczne to nagranie dwóch wielkich XX-wiecznych utworów fortepianowych : sonaty nr 2 b-moll op. 36, Sergiusza Rachmaninowa (I wersji z 1913 r.) oraz VII sonaty B-dur op.83 Sergiusza Prokofiewa (z r.1942), reprezentujących dwa odmienne nurty muzyki rosyjskiej (radzieckiej) tego okresu.

Dokonane przez Doktorantkę nagranie sonaty Rachmaninowa jest świadectwem Jej bardzo profesjonalnej pianistyki i głębokiego zrozumienia tekstu muzycznego wykonywanego dzieła.

Pani mgr Wolf dysponuje wszystkimi niezbędnymi środkami pianistycznymi: naturalną biegłością, zaawansowaną kontrolą brzmienia, różnorodnością artykulacji, wreszcie - bardzo pięknym, śpiewnym, szlachetnym i potężnym w FF dźwiękiem.

Jej interpretacja sonaty Rachmaninowa jest bardzo czytelna i wnikliwie przemyślana. Doktorantka respektuje pedantycznie wszystkie zaznaczone przez kompozytora niuanse, realizując je jednak w bardzo naturalny i przekonujący sposób. Kontrasty agogiczne, dynamiczne i narracyjne decydują o tym, że przedstawione wykonanie jest ciekawe, wielobarwne i przykuwające uwagę.

Podobnie znaczące walory posiada nagranie VII sonaty Prokofiewa. Zdecydowanie inny rodzaj brzmienia, zgoła odmienna artykulacja, związane ze świadomym, różnym wydobyciem dźwięku, świadczą o głębokim zrozumieniu cech stylistycznych dzielących dzieła Rachmaninowa i Prokofiewa.

Również w przypadku sonaty Prokofiewa, Doktorantka posługuje się nienaganną pianistyką, gwarantującą perfekcję i dobór właściwych środków wykonawczych, odpowiednich dla uzyskania określonego efektu brzmieniowego. Zwłaszcza skrajne części sonaty robią wrażenie konstrukcji o niepodważalnym fundamencie. Sądzę, że olbrzymia w tym zasługa niezwyklej stabilności i konsekwencji agogiczno-rytmicznej prezentowanej przez pianistkę, tak ważnej dla stylistyki dzieł S. Prokofiewa.

Interpretacja całej formy jest analitycznie i szczegółowo przemyślana. Gra spłotów, poszczególnych, często zazębiających się planów i przestrzeni muzycznych jest ściśle zaprogramowana i do końca skutecznie kontrolowana. Rozwój narracji muzycznej, którego rezultatem są w VII sonacie Prokofiewa olbrzymie kulminacje jest z jednej strony konsekwentnie stymulowany a z drugiej nosi znamiona naturalnej emocjonalności i autentycznego przeżywania.

Uważam, że dokonane przez Doktorantkę nagranie sonat Rachmaninowa i Prokofiewa jest dowodem nie tylko na Jej profesjonalny warsztat pianistyczny, ale również na olbrzymią wrażliwość muzyczną i dojrzałość artystyczną. W tych aspektach spełnia ono najwyższe standardy i oczekiwania.

Rozprawa doktorska Pani mgr Adrianny Joanny Wolf składa się z : wstępu, wyjaśnienia pojęcia faktury, czterech rozdziałów i zakończenia. Uzupełniają ją : krótkie streszczenie w języku angielskim oraz bibliografia.

Kolejne rozdziały noszą tytuły :

Rozdział I : Rachmaninow i Prokofiew jako pianiści; podrozdziały : 1. Rachmaninow jako pianista (1.1 Kształtowanie się osobowości twórczej; 1.2 Cechy pianistyki Rachmaninowa) 2. Prokofiew jako pianista (2.1. Kształtowanie się osobowości twórczej; 2.2 Cechy pianistyki i aktywność pianistyczna Rachmaninowa)

Rozdział II : Faktura fortepianowa Rachmaninowa i Prokofiewa w świetle stylu i języka muzycznego kompozytorów; podrozdziały : 1. Faktura fortepianowa Rachmaninowa w świetle jego stylu i języka muzycznego (1.1 Styl muzyczny Rachmaninowa; 1.2 Właściwości faktury fortepianowej Rachmaninowa w świetle jego stylu i języka muzycznego) 2. Faktura fortepianowa Prokofiewa w świetle jego stylu i języka muzycznego (2.1 Styl muzyczny Prokofiewa; 2.2 Właściwości faktury fortepianowej Prokofiewa w świetle jego stylu i języka muzycznego).

Rozdział III : Sonaty fortepianowe w twórczości Rachmaninowa i Prokofiewa; podrozdziały : 1. Sonaty fortepianowe w twórczości Rachmaninowa; 2. Sonaty fortepianowe w twórczości Prokofiewa.

Rozdział IV : Wybrane zagadnienia faktury fortepianowej w II Sonacie b-moll op. 36 Rachmaninowa oraz VII Sonacie B-dur op. 83 Prokofiewa w perspektywie wykonawczo-interpretacyjnej; podrozdziały : 1. II Sonata fortepianowa b-moll op.36 Rachmaninowa (1.1 Zarys ogólny dzieła; 1.2 Wybrane zagadnienia faktury fortepianowej w II Sonacie b-moll op. 36 Rachmaninowa w perspektywie wykonawczo-interpretacyjnej); 2. VII Sonata fortepianowa B-dur op.83 Prokofiewa (2.1 Zarys ogólny dzieła; 2.2 Wybrane zagadnienia faktury fortepianowej w VII Sonacie B-dur op. 83 Prokofiewa w perspektywie wykonawczo-interpretacyjnej).

Merytorycznie praca dzieli się na dwie części : przybliżającą sylwetki pianistyczne i kompozytorskie Sergiusza Rachmaninowa i Sergiusza Prokofiewa i część główną poświęconą nagraniem przez Doktorantkę sonatom tych kompozytorów, ze szczegółową analizą ich faktury i problemów wykonawczych z nią związanych.

Praca jest w swej formie klasycznie czytelna. W pierwszym jej rozdziale Doktorantka przedstawia sylwetki Rachmaninowa i Prokofiewa jako wybitnych pianistów, jakże od siebie różnych (Rachmaninow – estradowiec, wirtuoz; Prokofiew - realizator idei, wykonujący głównie własne utwory). Autorka stara się udowodnić, że rodzaj pianistyki i wypowiedzenia się za jej pomocą miał olbrzymi wpływ na kształtowanie się stylu kompozytorskiego obu twórców.

Następny rozdział poświęcony genezie i rozwojowi oryginalnego języka muzycznego każdego z tych kompozytorów kończy autorka określeniem jego specyfiki oraz krótką analizą.

Wskazuje na najbardziej charakterystyczne elementy języka muzycznego S. Rachmaninowa - z melodyką i jej śpiewnością na czele, z rozbudowaną harmoniką doprowadzaną w kulminacjach do transcendentnego poziomu (również dynamicznego) i wreszcie z przenikaniem się wzajemnym drobnych elementów, ale i całych splotów i przestrzeni muzycznych, w różnych formacjach czy też kombinacjach rytmicznych.

Paralelnie autorka stara się znaleźć i zdefiniować język muzyczny S. Prokofiewa omawiając najcharakterystyczniejsze jego cechy. Z jednej strony motoryczność i tokkatowość oraz rozbudowaną i oryginalną rytmizację i akcentację a z drugiej bardzo osobistą, niemal introwertyczną lirykę. Zwraca uwagę również na zestawianie kontrastujących ze sobą (pod każdym względem) środków wyrazu czy wreszcie stosowanie techniki „ostinato” i artykulacji „poco non legato”.

W następnym rozdziale Doktorantka omawia fakturę fortepianową za pomocą której Rachmaninow i Prokofiew posługują się wypracowanym przez siebie językiem. Inaczej mówiąc prezentuje formę notacji tego języka.

W części głównej pracy autorka omawia szczegółowo najważniejsze i najbardziej charakterystyczne idiomy tej faktury, jednocześnie dzieląc się uwagami na temat jej odczytania i realizacji.

Rozprawa doktorska Pani mgr Adrianny Joanny Wolf jest ciekawa, bardzo często wręcz intrygująca. Napisana bardzo czytelnym, wartkim językiem. Praktycznie bezbłędnie, poza może kilkoma sformułowaniami, bardzo precyzyjnie.

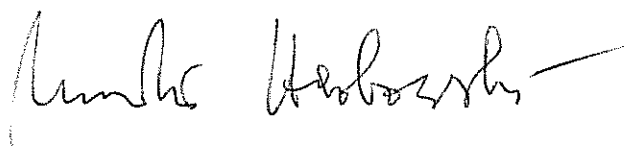
Analiza faktury, chociaż dotyczy dwóch, pod każdym względem zupełnie różnych utworów, prowadzi autorkę do jednoznacznego wniosku: wypracowanie własnego, muzycznego języka i znalezienie dla niego odpowiedniej i perfekcyjnej formy notacji w postaci określonej faktury jest świadectwem geniuszu kompozytora i syntezą jego działań.

Praca Pani Wolf jest bogatym źródłem informacji dla każdego zainteresowanego muzyką S. Rachmaninowa i S. Prokofiewa. Dzięki swej rzetelności, wnikliwosci i konsekwentnemu prześwietlaniu niemal każdego fakturalnego szczegółu i jego pozycji w konstelacji innych elementów może być bardzo pomocna dla wszystkich potencjalnych wykonawców omawianych w niej sonat.

Na uwagę zasługuje również przedstawiona przez autorkę bibliografia, ze względu na swą objętość, wszechstronność i zasięg.

Konkluzja

Przedstawiona przez Panią mgr Adrianę Joannę Wolf praca doktorska stanowi bardzo wnikliwe i interesujące ujęcie tematu. Zarówno dzieło artystyczne jak i rozprawa doktorska zaświadcza o bardzo wysokim poziomie artystycznym i intelektualnym Doktorantki. Przedstawione nagranie na płycie CD spełnia najwyższe artystyczne wymagania i potwierdza Jej wysokie aspiracje pianistyczne. Praca doktorska Pani mgr Joanny Adrianny Wolf, pełna nowych walorów poznawczych, godna jest szczególnego docenienia i wyróżnienia. Wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktorantkę, a tym samym w rozwój dziedziny sztuk muzycznych w naszym kraju. Na tej podstawie stwierdzam, że Pani mgr Joanna Adrianna Wolf posiada bardzo głęboką wiedzę w zakresie instrumentalistyki fortepianowej oraz wszelkie umiejętności do prowadzenia samodzielnej działalności artystycznej. W ten sposób sprostała założonemu zagadnieniu artystycznemu i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 z dn. 14.03 2003 r. **Pracę doktorską Pani mgr Joanny Adrianny Wolf przyjmuję.**

Prof. dr hab. Mirosław Herbowski